

240041 - Economia i Empresa

Unitat responsable: 240 - ETSEIB - Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona
Unitat que imparteix: 732 - OE - Departament d'Organització d'Empreses
Curs: 2019
Titulació: GRAU EN ENGINYERIA DE MATERIALS (Pla 2010). (Unitat docent Obligatòria)
GRAU EN ENGINYERIA QUÍMICA (Pla 2010). (Unitat docent Obligatòria)
GRAU EN ENGINYERIA EN TECNOLOGIES INDUSTRIALS (Pla 2010). (Unitat docent Obligatòria)
Crèdits ECTS: 6 Idiomes docència: Català, Castellà

Professorat

Responsable: LUCAS PHILIPPE VAN WUNNIK
Altres: Primer quadrimestre:
EDUARDO CHARLES ORMO - 40
RAQUEL PERALES MUÑOZ - 10
RAMON SALVADOR VALLES - 40
YOLANDA SUESCUN PEREZ - 30
LUCAS PHILIPPE VAN WUNNIK - 20

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

Específiques:

1. Coneixement adequat del concepte d'empresa, marc institucional i jurídic de l'empresa. Organització i gestió d'empreses.

Transversals:

2. EMPRENEDORIA I INNOVACIÓ: Conèixer i comprendre l'organització d'una empresa i les ciències que regeixen la seva activitat; capacitat per comprendre les regles laborals i les relacions entre la planificació, les estratègies industrials i comercials, la qualitat i el benefici.

3. SOSTENIBILITAT I COMPROMÍS SOCIAL: Conèixer i comprendre la complexitat dels fenòmens econòmics i socials típics de la societat del benestar; capacitat per relacionar el benestar amb la globalització i la sostenibilitat; habilitat per usar de forma equilibrada i compatible la tècnica, la tecnologia, l'economia i la sostenibilitat.

240041 - Economia i Empresa

Metodologies docents

1. Docència presencial (60h)

· A cada lliçó de l'assignatura, es presenta una eina econòmica (concepte, model) i s'analitzen amb aquesta fets de l'actualitat o dades estadístiques (aplicacions). D'aquesta manera, es pretén que l'estudiant pugui percebre la utilitat d'aquesta eina, entendre-la millor i interpretar la realitat i actualitat econòmica amb l'ajuda d'aquesta.

· Cada una de les lliçons comprèn doncs:

(i) Una exposició teòrica per part del professor.

(ii) Una part d'exercicis i problemes.

(iii) Una part d'aplicació de la teoria: comentari/anàlisi de l'actualitat econòmica o de dades econòmiques (classe expositiva amb la participació dels alumnes).

2. Activitat no presencial de l'estudiant (90h)

· Participar en un debat sobre un tema econòmic.

· Elaborar treball comú.

· Estudi de continguts relacionats amb el que s'ha vist a les classes (estudiar exàmens, fer problemes i exercicis, realitzar lectures complementàries, etc.).

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

L'objectiu central de l'assignatura és proveir a l'estudiant d'eines bàsiques d'anàlisi econòmic per poder comprendre les possibles influències de l'entorn econòmic sobre l'empresa. Aquest coneixement és important pel futur enginyer com a empleat, com a empresari i també com a ciutadà.

Es pretén que a l'acabar l'assignatura, l'estudiant:

Objectiu 1: Sigui capaç de descriure els diferents tipus d'empreses que existeixen i les seves formes de finançament.

Objectiu 2: Posseeixi un vocabulari bàsic de comptabilitat (balanç de situació, compte de pèrdues i guanys, actiu, passiu, patrimoni net, beneficis, amortitzacions, etc.).

Objectiu 3: Posseeixi un vocabulari bàsic de l'economia (cost d'oportunitat, oferta i demanda, elasticitat-preu de la demanda, dèficit públic, deute públic, PIB, creixement econòmic, PIB potencial, output gap, inflació, IPC, atur, NAIRU, productivitat, etc.).

Objectiu 4: Resolgui problemes i exercicis bàsics d'economia i comptabilitat (oferta i demanda, oferta agregada i demanda agregada, balanç de situació, PIB, etc.).

Objectiu 5: Sigui capaç d'analitzar i interpretar esdeveniments econòmics i propostes de política econòmica amb les eines econòmiques proporcionades.

Objectiu 6: Identifiqui les variables d'entorn que poden influir a l'empresa.

Objectiu 7: Sàpiga on trobar i com utilitzar la informació econòmica (premsa no especialitzada, INE, Informe del Desenvolupament Humà, OCDE, EUROSTAT, Banc Mundial, FMI, etc.).

Objectiu 8: Tingui la capacitat d'escriure i argumentar amb major criteri sobre temes econòmics.

240041 - Economia i Empresa

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 150h	Hores grup gran:	60h	40.00%
	Hores grup mitjà:	0h	0.00%
	Hores grup petit:	0h	0.00%
	Hores activitats dirigides:	0h	0.00%
	Hores aprenentatge autònom:	90h	60.00%

240041 - Economia i Empresa

Continguts

<p>1. Primers models econòmics: la frontera de possibilitats de producció i l'avantatge comparatiu</p>	<p>Dedicació: 15h Grup gran/Teoria: 6h Aprentatge autònom: 9h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Concepte d'escassetat i les seves implicacions (necessitat d'escollir i cost d'oportunitat) - Eina per il·lustrar l'escassetat i l'eficiència : la frontera de possibilitats de producció - Il·lustrar amb la frontera de possibilitats de producció un cas molt senzill on es demostren els avantatges de l'especialització i el intercanvi (principi de l'avantatge comparatiu) <p>Objectius específics: 3, 4, 5</p>	
<p>2. Oferta i demanda</p>	<p>Dedicació: 20h Grup gran/Teoria: 8h Aprentatge autònom: 12h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Concepte de mecanisme de mercat - Concepte de competència perfecta - Eina per il·lustrar el concepte de mecanisme de mercat: les corbes d'oferta i demanda - Il·lustració, amb el gràfic de l'oferta i la demanda, de la introducció d'un preu màxim o mínim en un mercat competitiu. - Concepte d'elasticitat-preu de la demanda - Altres elasticitats de la demanda i elasticitat-preu de l'ofereix - Relació entre l'elasticitat-preu de la demanda i els ingressos totals dels productors - Relació entre les elasticitats-preu de respectivament la demanda i l'oferta i la incidència dels impostos <p>Objectius específics: 3, 4, 5</p>	
<p>3. Virtuts i limitacions dels mercats</p>	<p>Dedicació: 15h Grup gran/Teoria: 6h Aprentatge autònom: 9h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Les tres funcions del preu en una economia de mercat (informar, incentivar i racionar) - Concepte de la mà invisible - Fallides microeconòmiques del mercat (competència imperfecta, externalitats, bens públics, recursos comuns) - Les 4 estructures de mercat: competència perfecta, monopoli, oligopoli, competència monopolística <p>Objectius específics: 3, 4, 5, 6</p>	

240041 - Economia i Empresa

<p>4. L'empresa: concepte i classes d'empresa</p>	<p>Dedicació: 20h Grup gran/Teoria: 8h Aprentatge autònom: 12h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naturalesa de l'empresa - Tipus i formes jurídiques de l'empresa - Formes de finançament de l'empresa - Comptes anuals (fonaments) <p>Objectius específics:</p> <p>1, 2, 4</p>	
<p>5. Els pressupostos de l'Estat</p>	<p>Dedicació: 10h Grup gran/Teoria: 4h Aprentatge autònom: 6h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adquirir coneixement del vocabulari referent a l'àmbit fiscal (el que és i com es calcula). - Classificació dels impostos (impostos directes vs. impostos indirectes; impostos progressius, proporcionals i regressius) - Saldo pressupostari (dèficit públic, superàvit públic) - Deute públic <p>Objectius específics:</p> <p>3, 4, 5, 6, 7, 8</p>	
<p>6. Indicadors macroeconòmics I: PIB</p>	<p>Dedicació: 15h Grup gran/Teoria: 6h Aprentatge autònom: 9h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adquirir coneixement del vocabulari referent als agregats macroeconòmics I: el PIB i les seves utilitzacions (el que és i com es calcula) - Dues maneres de calcular el PIB - El PIB i els seus components - Flux circular de la renda - Renda disponible - PIB real vs. PIB nominal - Creixement econòmic - Deflactor del PIB - És el PIB per càpita un bon indicador del benestar de la població? <p>Objectius específics:</p> <p>3, 4, 5, 6, 7, 8</p>	

240041 - Economia i Empresa

<p>7. Indicadors macroeconòmics II: Taxa d'atur i taxa d'inflació (amb l'IPC)</p>	<p>Dedicació: 5h Grup gran/Teoria: 2h Aprentatge autònom: 3h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adquirir coneixement del vocabulari referent als agregats macroeconòmics II: la taxa d'atur i la taxa d'inflació (amb l'IPC) (el que és i com es calcula) - Taxa d'atur - Taxa d'activitat - IPC - Taxa d'inflació (amb l'IPC) - Inflació subjacent <p>Objectius específics: 3, 4, 6, 7, 8</p>	
<p>8. L'oferta agregada i la demanda agregada</p>	<p>Dedicació: 20h Grup gran/Teoria: 8h Aprentatge autònom: 12h</p>
<p>Descripció:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dos costats del conjunt de l'economia (oferta agregada i demanda agregada) i dos horitzons temporals (curt termini i llarg termini) - Dos escoles: clàssics vs. keynesians - Conceptes de PIB potencial, output gap, NAIRU, atur cíclic i atur estructural. - Corba de demanda agregada - Corba d'oferta agregada a curt termini - Corba de oferta agregada a llarg termini - Estudiar els determinants de l'oferta agregada en el llarg termini (el que determina la capacitat de producció d'un país) - Determinants de la productivitat - Paper de l'emprenedoria i la innovació - La política fiscal o com el govern pot influir en la demanda agregada amb els instruments fiscals (impostos i despeses) - Política fiscal discrecional i els seus desavantatges - Estabilitzadors automàtics - Saldo pressupostari cíclic i estructural <p>Objectius específics: 3, 4, 5, 6, 8</p>	

240041 - Economia i Empresa

<p>9. Diner i bancs comercials</p>	<p>Dedicació: 10h Grup gran/Teoria: 4h Aprentatge autònom: 6h</p>
<p>Descripció: - Definició de diner i dels agregats monetaris (M0, M1, M2) - La creació de diner pel banc comercial (multiplicador bancari i multiplicador monetari)</p> <p>Objectius específics: 3, 4, 5, 6, 8</p>	
<p>10. Banc Central i política monetària</p>	<p>Dedicació: 10h Grup gran/Teoria: 4h Aprentatge autònom: 6h</p>
<p>Descripció: - Com el Banc Central pot influir en la quantitat de diners en circulació en l'economia i així en la demanda agregada - Els instruments de política monetària del banc central - El mecanisme de transmissió monetària (com un canvi en la quantitat de diners afecta la demanda agregada)</p> <p>Objectius específics: 3, 4, 5, 6, 8</p>	
<p>11. L'entorn de l'empresa: entorn general i entorn específic</p>	<p>Dedicació: 10h Grup gran/Teoria: 4h Aprentatge autònom: 6h</p>
<p>Descripció: - Distingir les dues dimensions de l'entorn de l'empresa: general (polític-legal, econòmic, social, tecnològic) i específic - Anàlisi PEST (fonaments) - Anàlisi de les 5 forces de Porter (fonaments) - Aplicació a casos d'empresa</p> <p>Objectius específics: 6</p>	

240041 - Economia i Empresa

Planificació d'activitats

ACTIVITATS DE TREBALL PRESENCIAL	Dedicació: 0h Aprentatge autònom: 0h
1. CLASSE MAGISTRAL (TEORIA, PROBLEMES I APLICACIONS)	Dedicació: 60h Grup gran/Teoria: 60h
<p>Descripció: Exposició de continguts (teoria i aplicacions de la teoria a l'actualitat econòmica) per part d'un professor. Resolució d'exercicis i problemes per part del professor amb la col·laboració dels alumnes.</p> <p>Material de suport:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capítols del llibre d'economia utilitzats (veure bibliografia bàsica). - Fitxes explicatives de les diferents eines econòmiques a la guia de treball (disponible a la copisteria o a l'Atenea). - Aplicacions a la guia de treball (disponible a la copisteria o a l'Atenea). - Diapositives utilitzades pel professor (disponibles a l'Atenea). - Lectures de recolzament (articles de premsa...) (disponibles a l'Atenea). - Fotocòpies (disponibles a l'Atenea). - Preguntes curtes, problemes i exercicis de la guia de treball (disponible a la copisteria o a l'Atenea). <p>Objectius específics: 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	
2. ACTIVITATS D'AVAUACIÓ	Dedicació: 4h Grup gran/Teoria: 4h
<p>Descripció: Conjunt de proves escrites (prova parcial i prova final) que ha de realitzar l'estudiant (teoria, conceptes, exercicis, comentaris de text).</p> <p>Material de suport: S'avisarà a l'estudiant quina part de cada prova es podrà realitzar amb material de suport d'ús individual (calculadora, llibre, guia de treball, apunts, etc.) i quina part sense material de suport.</p> <p>Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació: Examen escrit resolt.</p> <p>Objectius específics: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8</p>	
ACTIVITATS DE TREBALL AUTÒNOM	Dedicació: 0h Aprentatge autònom: 0h
1. TREBALLS PRÀCTICS	Dedicació: 30h Aprentatge autònom: 30h

240041 - Economia i Empresa

Descripció:

Participació en un debat sobre un tema econòmic i treball pràctic a lliurar.

Material de suport:

- Enunciat del tema econòmic a estudiar.
- Text(s) a criticar.
- Links a dades econòmiques (INE, Informe del desenvolupament humà, OCDE, EUROSTAT, Banc Mundial, FMI, etc.).
- Anotacions, guia de treball, llibre de la bibliografia bàsica.

Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació:

- Intervencions individuals en el debat.
- Treball lliurat.

Objectius específics:

7, 8

2. PREPARACIÓ DE LES PROVES ESCRITES

Dedicació: 60h

Aprentatge autònom: 60h

Descripció:

Estudi de continguts relacionats amb les classes.

Material de suport:

- Capítols del llibre d'economia utilitzats (veure bibliografia bàsica).
- Fitxes explicatives de les diferents eines econòmiques en la guia de treball (disponible en la copisteria o en l'Atenea).
- Problemes i exercicis resolts i aplicacions en la guia de treball (disponible en la copisteria o en l'Atenea).
- Exàmens de quadrimestres anteriors resolts (disponibles en l'Atenea).
- Fotocòpies (disponibles en l'Atenea).
- Diapositives utilitzades pel professor (disponibles en l'Atenea).
- Lectures de suport (articles de premsa?) (disponibles en l'Atenea).

Objectius específics:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 8

240041 - Economia i Empresa

Sistema de qualificació

L'avaluació de l'estudiant es farà en base a la seva evolució al llarg del curs i tindrà en compte les notes obtingudes a:

- la prova parcial alliberadora (40%), una part serà teòrica i l'altre pràctica (preguntes conceptuals, problemes, exercicis, comentari de text...).
- l'examen final (45% +, si és necessari, el 40% de recuperació del parcial). Cada una d'aquestes proves tindrà també una part teòrica i una part pràctica (preguntes conceptuals, problemes, exercicis, comentari de text...).
- les pràctiques (15%), obtinguda mitjançant la realització i l'entrega, a les dates previstes, de les tasques que proposa el professor. (No es guardaran les notes de les pràctiques de quadrimestres anteriors dels estudiants repetidors.)

Es pretén que amb la prova parcial (40%), l'estudiant pugui alliberar una part de l'assignatura (veure normes de realització de les proves).

L'examen final constarà doncs de dues parts: una part de recuperació, si és necessari, de l'examen parcial (40%) i una altra part de la resta del temari no avaluat (45%).

La qualificació serà, d'acord amb el que s'ha descrit, una de les dos següents:

$$N_{\text{final 1}} = 0,4N_{\text{pp}} + 0,45N_{\text{ef}} + 0,15N_{\text{pract}}$$

$$N_{\text{final 2}} = (0,4 + 0,45)N_{\text{ef}} + 0,15N_{\text{pract}}$$

N_{final} : Nota final

N_{ef} : Nota examen final

N_{pp} : Nota prova parcial

N_{pract} : Nota pràctiques

Revaluació

La revaluació de l'estudiant es realitzarà en el mes de juliol. Només es podrà reavaluar l'examen final (part final) (és a dir, l'examen sobre la matèria de la part del temari de l'assignatura vist durant la segona part del quadrimestre).

La qualificació després de la revaluació serà la següent:

$$N_{\text{finalr}} = 0,40*N_{\text{pp}} + 0,45*N_{\text{efr}} + 0,15*N_{\text{pract}}$$

N_{finalr} : Nota final després de la revaluació

N_{efr} : Nota examen final (part final) de la revaluació

N_{pp} : Nota prova parcial. (Si l'estudiant va haver de realitzar dues proves parcials durant el quadrimestre de docència (examen parcial a meitat de quadrimestre i recuperació del parcial a final del quadrimestre) es considerarà la nota de la recuperació del parcial.)

N_{pract} : Nota pràctiques

240041 - Economia i Empresa

Normes de realització de les activitats

La prova parcial (40%) tindrà una durada màxima igual a la establerta per l'escola.

La prova final constarà de dues parts:

- Una part (45%) obligatòria per tots els estudiants, que comprendrà la resta del temari no inclòs a l'examen parcial.
- Un altra part (40%), obligatòria pels estudiants que hagin suspès el parcial (nota <4,00). Sempre es tindrà en compte la nota obtinguda a la prova final, tant com si és inferior com superior a la del parcial. Els alumnes que, havent obtingut a l'examen parcial una nota inferior a 4,00, no es presenten a la recuperació d'aquesta part a l'examen final, obtindran una qualificació final de No Presentat.

Totes les proves comprendran una part teòrica i una de pràctica (problemes, exercicis, comentari de text...). S'avisarà a l'alumne que part de cada prova es podrà realitzar amb material de recolzament d'ús individual (calculadora, llibre, guia de treball, apunts, etc.) i que part sense material de recolzament.

Bibliografia

Bàsica:

Mankiw, N. Gregory. Principios de economía. 5a ed. Madrid: Cengage Learning, 2009. ISBN 9786074810349.

Krugman, Paul R. Fundamentos de economía. Barcelona: Reverté, 2008. ISBN 9788429126334.

Charles, Eduard ; Castro, Mauro ; Gómez, Jordi ; Raquel Perales ; Lucas Van Wunnik. Economía & empresa: programa, fitxes, exercicis i aplicacions. 2014. Barcelona: Imatge. Serveis Gràfics de Copisteria, 2014.

Complementària:

Johnson, Gerry. Dirección estratégica. 7a ed. Madrid: Prentice Hall, 2006. ISBN 9788420546186.

Altres recursos:

- Les transparències, diapositives, presentacions, fotocòpies, etc. que utilitza el professor durant les classes estaran a disposició de l'estudiant a l'Atenea.
- Els enunciats dels treballs i els textos a comentar estaran a disposició de l'estudiant a l'Atenea.